

Enhed

Lovkoordinering og
Internationale
Forhold

Sagsbehandler

Mads Plovgaard
Lehm/Sanne
Rendal

Sagsnr.

2016 - 4499

Doknr.

382582

Dato

17-08-2016

HØRINGSNOTAT

OVER

**forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge
(Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.)**

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag blev den 7. juli 2016 sendt i høring hos:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Akademikerne, Akkreditering Danmark, Alkoholpolitisk Forum, Alkoholpolitisk Landsråd, Alkohol & Samfund, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, Blå Kors, Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børn og Familier, Børns Vilkår, Center for Rusmiddelforskning, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Dansk Industri (DI), Danske Patienter, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Seniorer, Datatilsynet, De Samvirkende Menighedsplejer, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet - DUKH, Deutscher Schul- und Sprachverein (De tyske mindretalsskoler), Efterskoleforeningen, Ergoterapeutforeningen, Fagligt selskab for Addiktiv Sygepleje, FBU, ForældreLANDSforeningen, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Frie fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af kommunalt ansatte læger, Foreningen af Kristne Friskoler i Danmark, Frie Funktionærer, FSR – danske revisorer, FTF, Gadejuristen, Institut for Menneskerettigheder, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen BOPAM, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere LAP, Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen for Human Narkobehandling, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, Landsforeningen Sind, Lilleskolerne, Livsværk, LO, LOS – De private tilbud, Lægeforeningen, Missionen blandt hjemløse, Patientforeningen, Plejefamiliernes Landsforening, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH), SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, Sjældne Diagnoser, Socialt Leder Forum, Socialtilsyn Hovedstaden, Frederiksberg Kommune, Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune, Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune, Socialtilsyn Syd, Faaborg-Midtfyn Kommune, Socialtilsyn Øst, Holbæk Kommune, Statsforvaltningen, Socialt Udviklingscenter (SUF), Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ældre Sagen.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra følgende: Advokaterne Foldschack og Forchhammer, Alkohol og Samfund, Ankestyrelsen, Birgitte Brøbech Advokatfirma, Blå Kors Danmark, Børn og Familier, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Privatskoleforening og Dansk Friskoleforening, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Efterskoleforeningen, FAAD - Foreningen af døgn og dagtilbud for udsatte børn og unge, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL, LOS – De private sociale tilbud, Lægeforeningen, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialtilsyn Hovedstaden, Frederiksberg Kommune, Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune, Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune, Socialtilsyn Syd, Faaborg-Midtfyn Kommune, Socialtilsyn Øst, Holbæk Kommune, Statsforvaltningen, Ældre Sagen.

Blandt de modtagne høringssvar har Den Danske Dommerforening, Institut for Menneskerettigheder, Lægeforeningen og Statsforvaltningen ingen bemærkninger til lovforslaget.

2. Høringssvarene

Flere af høringssvarene indeholder bemærkninger om forhold, der ikke relaterer sig til lovforslaget. Disse bemærkninger er ikke behandlet i dette høringssvar.

En række af høringssvarene indeholder tekniske bemærkninger til lovforslaget. På den baggrund har ministeriet foretaget de fornødne tekniske ændringer i lovforslaget og bemærkningerne, der ikke er medtaget i dette notat.

2.1. Botilbudslignende tilbud etableret i boliger, der er omfattet af den private lejelov

KL er positive overfor, at botilbudslignende tilbud bliver omfattet af lov om socialtilsyn, idet disse tilbud ligner de tilbud, der i dag er omfattet af tilsynslovgivningen, men bemærker, at det er problematisk, at private botilbudslignende tilbud oprettet efter 1. januar 2017, ifølge den foreslåede ændring vil blive omfattet af socialtilsynet, men ikke kommunale. Herudover bemærker KL til punkt 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der ikke er noget i lovgivningen, der forhindrer kommunerne i at etablere botilbudslignende tilbud. Endelig bemærker KL, at godkendelse af disse tilbud som udgangspunkt bør ske efter ansøgning fra det enkelte tilbud.

DH er tilfredse med, at alle tilbud omfattes af lov om socialtilsyn. Derved sikres, at der føres tilsyn med kvaliteten af alle former for tilbud. DH er også tilfreds med, at det præciseres, at tilbud fremadrettet alene kan oprettes efter serviceloven og almenboligloven, men bemærker, at det i lovforslaget er uklart, om eksisterende tilbud, hvor borgerne har lejekontrakter, automatisk bliver omfattet af socialtilsynet, eller om socialtilsynet skal godkende disse. DH anbefaler, at tilbuddene skal godkendes af socialtilsynet efter en almindelig godkendelsesprocedure.

Alkohol og Samfund bemærker, at lovforslaget ikke indeholder en bestemmelse om beboernes frivillige samtykke til medvirken i socialtilsynet, og at dette skal indhentes forud for inkludering i tilsynet.

Socialtilsyn Nord bemærker, at hverken almene ældreboliger ejet af boligselskab eller almene boliger, der ikke er ældreboliger (almene familie- og ungdomsboliger), vil blive omfattet af socialtilsynsloven med den foreslåede ændring. **Socialtilsyn Midt** bemærker, at ændringen indebærer tvivl om, hvorvidt boligformer, der er reguleret af lov om leje af almene boliger og ikke lejeloven, er omfattet.

Socialtilsyn Hovedstaden er meget tilfreds med den overgangsordning, der er lagt op til i og med, at betingelsen om visitation i § 4, stk. 1 nr. 3, litra a, udgår. Socialtilsynet foreslår, at det præciseres, at en familiebolig i henhold til almenboligloven, ikke er omfattet af "plejeboliger eller lign. boligformer". **Socialtilsyn Øst og Nord** bemærker, at det ikke er tilstrækkeligt at fjerne visitationskravet i § 4, stk. 1, nr. 3, hvis de botilbudslignende tilbud skal være omfattet, da socialtilsynslovens krav om, at "boligerne skal være plejeboliger eller lignende boligformer" også skal udgå.

Socialtilsyn Midt, Øst og Syd bemærker, at flere og flere kommuner ændrer konstruktionen af deres tilbud, således at tilbuddets servicearealer placeres et sted centralt i kommunen for på den måde at undgå at blive omfattet af tilsynet. **Socialpædagogerne** foreslår, at betingelsen om, at der skal være servicearealer knyttet til boligen, udgår.

Ankestyrelsen bemærker, at der i socialtilsynslovens § 4 bør henvises til lovforslagets § 4, stk. 1. Herudover bemærker styrelsen, at det bør præciseres, om der stadig kan visiteres til disse botilbud eller botilbudslignende tilbud efter den 1. januar 2017, når der bliver en plads ledig på det enkelte tilbud.

Dansk Erhverv bemærker, at de tilbudslignende tilbud skal være omfattet af socialtilsynets kompetence, men først når socialtilsynene har opnået en ens praksis. **Selveje Danmark** bemærker, at der ønskes nedsat en nationalt funderet gruppe, der skal udarbejde retningslinjer for området og for, hvordan denne type tilbud bør administreres.

FSD er positiv over for, at de botilbudslignende tilbud nu er omfattet, men ønsker, at sådanne kommunale tilbud også kan oprettes efter 1. januar 2017.

Selveje Danmark bemærker, at lovforslaget bør indeholde en overgangsbestemmelse, der lovliggør tilbud, der er etableret som §§ 107 og 108-tilbud i almennyttige boliger inden lovens ikrafttræden. **Foldschack & Forchhammer** bemærker, at det ønskes, at det indarbejdes i lovforslaget, at de nuværende §§ 107 og 108-tilbud, der er oprettet som almene boliger, får lov til at fortsætte som dette.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Formålet med den foreslåede ændring er, at alle botilbudslignende tilbud dermed vil være omfattet af socialtilsynet, således at det sikres, at der leveres en tilstrækkelig kvalitet til beboerne på de omfattede tilbud. Hensynet til gennem et socialtilsyn at sikre en tilstrækkelig kvalitet i tilbuddet gør sig gældende, uanset om tilbuddet oprettes i medfør af almenboligloven eller serviceloven, eller om tilbuddet oprettes på andet grundlag. Det er således formålet med den foreslåede ændring, at den kvalitet, der leveres til beboerne på tilbuddet, ikke er afhængig af, om beboeren har en lejekontakt med tilbuddet, hvis tilbuddet i øvrigt kan sidestilles med tilbud, der er omfattet af socialtilsynet.

Efter de gældende regler på området vil det i dag være muligt at omgå lovgivningen ved at oprette et tilbud, der yder en indsats, der er sidestillet med tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, men hvor der ikke er det samme tilsyn med, at tilbuddet leverer en tilstrækkelig kvalitet til tilbuddets beboere f.eks. fordi boligdelen udlejes til beboerne efter lov om leje.

Som beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger, kan der rejses spørgsmål ved, om kommunerne har hjemmel til at oprette og drive denne type botilbudslignende tilbud, som ikke lever op til servicelovens og almenboliglovgivningens regler om etablering og drift af botilbud og boliger til personer med handicap og særlige sociale problemer. For at en kommune kan oprette et tilbud, skal kommunen have hjemmel her til. Det er således ikke tilstrækkeligt, at lovgivningen ikke forhindrer en sådan oprettelse.

Formålet med forslaget er derfor også at sikre, at kommunale botilbudslignende tilbud, som er etableret inden 1. januar 2017, og hvor kommunalbestyrelsen udlejer boligen til den borger, der modtager hjælp, kan godkendes af socialtilsynet og indgå i kommunernes forsyning. Hvis et tilbud er etableret inden 1. januar 2017 og er blevet godkendt af socialtilsynet, vil det kunne indgå i kommunens forsyning, og kommunen vil derfor kunne visitere til tilbuddet, når der bliver en plads ledig på tilbuddet, også efter 1. januar 2017.

De botilbudslignende tilbud, som med forslaget bliver omfattet af socialtilsynene, ligner i vidt omfang de tilbud, der allerede er omfattet af socialtilsynet. Det gælder målgrupper, indhold og i vidt omfang også fysiske rammer. Derfor bør de nye tilbud godkendes efter de samme retningslinjer, som gælder for de øvrige tilbud. Socialstyrelsen vil løbende følge med i praksis og vurdere, om der er behov for redskaber og vidensopbygning på området. Det er på den baggrund Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at de anførte hørings svar om ens praksis og en nationalt funderet arbejdsgruppe ikke skal føre til ændringer i lovforslaget.

Med lovforslaget sikres desuden, at både kommunale og private botilbudslignende tilbud, der således kommer ind under socialtilsynet, får en passende overgangsordning, idet tilbuddet først inden den 1. januar 2019 skal være godkendt af socialtilsynet, jf. den foreslåede overgangsordning i § 4, stk. 1 og 2. Hermed sikres det, at tilbuddene får tid til at indrette sig på de nye regler og erhverve eventuel ny viden, som er nødvendig for at kunne føre deres tilsyn.

Det afgørende for, om et tilbud efter den foreslåede ordning, bliver omfattet af socialtilsynet, er ikke, hvem der ejer den bygning, der drives tilbud i, men at der er tale om et botilbudslignende tilbud, hvilket vil sige, at det samlede tilbud kan sidestilles med et botilbud efter serviceloven. Ændringen medfører, at de omfattede tilbud skal være godkendt af socialtilsynet for at indgå i den kommunale forsyning.

Godkendelsen skal ske på socialtilsynets eget initiativ eller efter ansøgning fra det enkelte tilbud. Det er den visiterende/anbringende kommunes forpligtelse alene at anvende tilbud, der er godkendt af socialtilsynet.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 30, at det fortsat forudsættes i forbindelse med tilsynsbesøg, at socialtilsynet indhenter samtykke fra involverede borgere.

Social- og Indenrigsministeriet er i øvrigt enig med Socialtilsyn Nord og Øst i, at den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 3, litra a, ikke er tilstrækkelig. Lovforslaget vil derfor blive ændret på dette punkt.

For at afgrænse de botilbudslignende tilbud fra eksempelvis almindelige lejelejligheder, er det afgørende, at det fortsat er en betingelse for at være omfattet af socialtilsynet, at hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne.

For så vidt angår tilbud etableret i almenboliger, hvor der bor borgere, der er visiteret efter servicelovens §§ 107 eller 108, må den visiterende kommune revurdere visitationen af borgeren og ad den vej bringe overensstemmelse mellem boligens juridiske grundlag og det juridiske grundlag, borgeren er visiteret på. Social- og Indenrigsministeriet er derfor i samarbejde med Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, KL og Ankestyrelsen ved at lægge sidste hånd på noget vejledende materiale. Materialet vil blive offentliggjort, når det er færdigt.

Hørings svarene giver således anledning til ændringer i lovforslaget og præciseringer af lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 3 og § 5, stk. 1.).

2.2. Efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, der anvendes til anbringelse af børn og unge

Dansk Friskoleforening, Efterskoleforeningen og Danmarks Privatskoleforening bemærker, at den foreslåede ændring er en stor administrativ lettelse. **FADD** bemærker, at det er hensigtsmæssigt, at dobbelttilsyn undgås.

Efterskoleforeningen bemærker herudover, at foreningen ønsker at det gøres helt klart, at kravet om konkret godkendelse af pladser på skoler, der ikke er omfattet af socialtilsynet, også gælder for pladser til anbragte elever på STU (ungdomsuddannelse for unge med særlige behov) på frie fagskoler.

KL er enig i, at det er uhensigtsmæssigt, at socialtilsynet skal godkende skoler osv. med et mindre antal pladser til anbragte børn og unge. **KL** anbefaler dog, at det kommer til at fremgå tydeligt for de anbringende kommuner, om socialtilsynet godkender eller fører tilsyn med efterskolen, den frie fagskole m.v.

LOS og Socialtilsyn Midt bemærker, at det kan være problematisk at undtage de omfattede skoler fra økonomisk, organisatorisk og ledelsesmæssigt tilsyn, da tilsynet på undervisningsområdet kun beskæftiger sig med undervisningsdelen og de elementer, der direkte er knyttet hertil. Herudover anfører **LOS**, at ændringen vil medføre en økonomisk fordel for kommuner, der anvender skoler, der ikke er omfattet af socialtilsynet. **Socialtilsyn Midt** advarer om en risiko for misbrug af offentlige midler, hvis socialtilsynet ikke fører tilsyn med økonomien. **Hovedstaden** bemærker, at tilbud med otte pladser eller derunder ikke kan siges at have få pladser, og at det kan være et problem i forhold til den kvalitet, der leveres i tilbuddet.

Socialtilsyn Øst og LOKK bemærker, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvem der informerer socialtilsynene om brugen af antal pladser, og hvordan det håndteres, hvis skolen tager mere end 9 pladser i brug. **Socialtilsyn Øst** bemærker herudover, at det ikke er hensigtsmæssigt, at socialtilsynet kun skal vurdere på den 9. plads og op-efter. Endelig bemærker socialtilsynet, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvordan tilsynstaksten skal beregnes i forhold til disse tilbud. **Ankestyrelsen** bemærker, at lovforslagets bemærkninger bringer uklarhed om, hvorvidt der skal føres tilsyn med hele tilbuddet eller kun de ni pladser eller derover.

Selveje Danmark støtter umiddelbart forslaget, men anbefaler, at ministeriet fortsat har fokus på området, og arbejder med, hvordan der i de berørte tilbud fremover arbejdes med den socialpædagogiske udvikling og kvalitet.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Formålet med den foreslåede ændring er en lettelse af den administrative byrde for skoler med få anbringelsespladser.

Af hensyn til at undgå dobbelttilsyn undtages alle efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, der anvendes til anbringelse af børn og unge fra det økonomiske, administrative og ledelsesmæssige tilsyn.

Efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, der ønsker at kunne have ni børn og unge eller derover anbragt efter serviceloven, skal med den foreslåede ændring fremover godkendes af socialtilsynet. De modtagne bemærkninger giver anledning til, at det i lovforslagets bemærkninger præciseres, at det er skolen som anbringelsessted, der godkendes, og ikke pladserne. Det afgørende er således, hvor mange pladser skolen er godkendt til, og ikke, hvor mange børn eller unge, der er anbragt på skolen efter servicelovens regler på et givent tidspunkt. Bliver skolen godkendt som anbringelsessted af socialtilsynet, vil dette fremgå af Tilbudsportalen.

Det indebærer, at når en efterskole, fri fagskole eller fri grundskole med kostafdeling ønsker at have mulighed for at have 9 børn og unge eller derover anbragt efter serviceloven, skal skolen som anbringelsessted generelt godkendes for alle pladserne.

Hvis skolen ikke ønsker at have ni eller flere pladser til anbringelse, vil skolen fortsat være omfattet af det tilsyn, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører med skolerne. Der vil således fortsat blive ført tilsyn med skolens økonomiske, organisatoriske og ledelsesmæssige forhold. På den måde adskiller skolerne sig fra andre små sociale tilbud, idet der ikke i forhold til andre typer af tilbud på andre områder end skolerne er andre myndigheder, der fører tilsyn med tilbuddene. Herudover godkender den anbringende/visiterende kommune den enkelte plads som anbringelsessted.

Det er alene skolens anvendelse til anbringelse af børn og unge under 18 år efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, der har betydning for, om skolen som anbringelsessted er omfattet af socialtilsynets generelle godkendelse eller af den anbringende kommunes konkrete godkendelse. Om børnene eller de unges ophold er led i STU, er uden betydning herfor.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 2, stk. 5).

2.3. Tilsyn med tilbud oprettet som fonde

Advokaterne Foldschack og Forchhammer, Selveje Danmark, Socialtilsyn Øst, FADD, Socialtilsyn Nord, Socialpædagogerne, Socialtilsyn Midt, Dansk Erhverv, FSD, KL og Blå Kors er generelt positive overfor forslaget indhold.

FADD bifalder forslaget fokus på fondes forpligtelser og tilsynenes mulighed for effektive tilsyn. **Socialtilsyn Hovedstaden** finder det positivt, at der er et samlet overblik over tilsyn med tilbud oprettet som fonde. **KL** er særligt positive over for forslaget om formueløse selvejende institutioner. **Selveje Danmark** finder det positivt, at Civilstyrelsens godkendelse af væsentlige vedtægtsændringer sker på baggrund af socialtilsynenes godkendelse

Selveje Danmark, Ankestyrelsen, Socialtilsyn Øst og Midt anbefaler, at det fremgår direkte af lovtæksten, at tilbud oprettet som fonde, er undtaget tilsyn af Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen.

Socialtilsyn Hovedstaden, Advokat Birgitte Brøbech, Socialtilsyn Øst, LOS, Advokaterne Foldschack og Forchhammer og Socialtilsyn Midt gør opmærksom på, at det er problematisk, at selvejende institutioner uden formue ikke betragtes som fonde, og dermed undtages fra det fondsretlige tilsyn i socialtilsynsloven. **Advokaterne Foldschack og Forchhammer og LOS** ønsker, at det uddybes, hvilket tilsyn der føres med tilbud oprettet som selvejende institutioner uden formue.

Blå Kors, Selveje Danmark, Dansk Erhverv, LOS og Socialtilsyn Midt anbefaler, at det præciseres, hvad der forstås ved en væsentlig vedtægtsændring, og hvilke forhold der indgår i vurderingen heraf. **Blå Kors** fremhæver også, at en restriktiv tilgang til ændringer af formålsbestemmelserne i vedtægterne er u hensigtsmæssig. **Socialtilsyn Syd** foreslår, at "socialtilsynets forudgående tilladelse" i § 15, stk. 4, ændres til "forudgående godkendelse". Såfremt der ønskes en ændret systematik i begreberne, ønskes der en præcisering af forskellen.

Advokat Birgitte Brøbech, Advokaterne Foldschack og Forchhammer, Socialtilsyn Øst og LOS mener, at det skal uddybes, hvad der forstås ved ekstraordinære dispositioner, og hvordan socialtilsynene skal vurdere disse.

LOS og Advokaterne Foldschack og Forchhammer finder, at det ikke er klart, hvilke oplysninger der skal gives, eller hvornår fristen for dette er.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Formålet med at præcisere socialtilsynets tilsyn med tilbud efter serviceloven, der er oprettet som fonde, er at sikre klarhed over, at det er socialtilsynet, der fører fondstilsyn med disse tilbud, uden at der skal tages konkret stilling til dette i hver enkelt sag. Det indebærer, at tilbud oprettet som fonde, alene underlægges én tilsynsmyndighed, som både forholder sig til godkendelse og driftsorienteret tilsyn og til det særlige fondsretlige tilsyn, ligesom det skaber klarhed over socialtilsynets opgaver, og at dobbeltsagsbehandling med Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen undgås.

Det præciseres med lovforslaget, at tilbuddet skal være lovligt etableret som fond. Heri ligger, at tilbuddet er i overensstemmelse med den almindelige fondsdefinition, jf. erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, og fondslovens § 1, stk. 2.

Herudover præciseres socialtilsynets særlige tilsynsopgaver i forhold til tilbud oprettet som fonde i et sådant omfang, at de nævnte tilbud er undtaget fra fondsloven og erhvervsfondsloven, uden at fondsmyndighederne i hvert enkelt tilfælde skal tage stilling hertil.

De anførte bemærkninger giver således ikke anledning til yderligere præciseringer i lovforslaget.

For så vidt angår selvejende institutioner uden formue bemærkes det, at formålet med det fondsretlige tilsyn hovedsageligt er at sikre, at fondens formue anvendes i overensstemmelse med stifterens ønske og formålet med oprettelsen af fonden.

Hertil bemærkes, at den juridiske definition af en fond er, at den besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterenes formue, jf. erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, og erhvervsfondslovens § 1, stk. 2. Det indebærer, at en selvejende institution uden formue per definition ikke er at betragte som en fond. Da den selvejende institution ikke er i besiddelse af en formue, er der således ikke grundlag for at føre et fondsretligt tilsyn med, om formuen bliver brugt i overensstemmelse med stifterens ønske og formålet med oprettelsen af fonden.

Det bemærkes hertil, at de anførte bemærkninger ikke giver anledning til en ændret vurdering af den juridiske konstruktion, men alene til at præcisere i lovforslagets bemærkninger, hvad der forstås ved en formue i denne sammenhæng.

Det bemærkes endvidere, at det vil blive understreget i lovforslagets bemærkninger, at tilbud, som er selvejende institutioner uden formue, er underlagt det almindelige tilsyn i socialtilsynsloven.

Det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger, at *"Ved væsentlige vedtægtsændringer forstås, som anført i bestemmelsen, vedtægtsændringer om formål, uddelelser, likvidation eller lignende. Der er ikke behov for, at både socialtilsynet, som er fondens tilsynsmyndighed, og Civilstyrelsen skal behandle enhver vedtægtsændring. I lighed med hvad der er gældende for øvrige fonde, er det blandt andet ved ændringer af formål og overskudsanvendelse, at Civilstyrelsens samtykke til vedtægtsændringer skal indhentes."*

På baggrund af bemærkningerne i høringssvarene vil lovforslagets bemærkninger blive præciseret, således at det mere tydeligt fremgår, at socialtilsynet allerede efter gældende regler skal godkende alle vedtægtsændringer, jf. socialtilsynslovens § 15, stk. 2, og at det alene er væsentlige vedtægtsændringer, som også kræver Civilstyrelsens godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 15, stk. 4. Herudover vil det blive præciseret med eksempler, hvad der kan være væsentlige vedtægtsændringer.

Desuden vil "forudgående tilladelse" i overensstemmelse med hidtidig praksis blive ændret til "forudgående godkendelse", da der ikke er hensigten med den foreslåede ændring at ændre systematikken i begreberne.

For så vidt angår socialtilsynets godkendelse af ekstraordinære dispositioner fremgår det af de specielle bemærkninger, at *"Med ekstraordinære dispositioner menes dispositioner, som ikke er led i den daglige drift, og som på kortere eller længere sigt kan have betydning for fondskapitalen. Begrebet skal forstås i overensstemmelse med fondslovgivningen. Ekstraordinære dispositioner kan eksempelvis være køb og slag af fast ejendom, pantsætning, låneoptagelse eller låneomlægning."*

Det uddybes i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at det vil være en konkret vurdering, om en disposition er ekstraordinær.

Lovforslagets bemærkninger vil endvidere blive præciseret og eksemplificeret for så vidt angår tilbuddenes pligt til at give oplysninger, således at det mere tydeligt fremgår, hvilken type oplysninger der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, i overensstemmelse med det af LOS og Advokaterne Foldschack og Forchhammer anførte.

Høringssvarene giver således anledning til en række præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 19, 21, 22 og 24).

2.4. Socialtilsynenes dialogforpligtelse

Danske Regioner finder det positivt, at det præciseres, at godkendelsen sker på baggrund af dialog med ansøger, og at tilsynet er dialogbaseret.

FADD bifalder forslaget, og **FSD** finder det positivt, at det tydeliggøres i lovteksten, at afgørelserne træffes efter dialog med tilbuddet. **Socialpædagogerne** tilslutter sig ligeledes lovændringen.

2.5. Whistleblowerordningen

KL er enig i, at der er behov for at ændre anonymitetskravet.

Socialtilsyn Hovedstaden finder ændringen positiv, men bemærker, at der bør udarbejdes en fælles samtykkeerklæring på tværs af de fem socialtilsyn.

FADD mener, at der bør være et krav om underskrift fra borgeren, før anonymiteten ophæves. **Ankestyrelsen og Socialtilsyn Øst** foreslår, at samtykket skal være skriftligt.

Herudover foreslår Ankestyrelsen, at det præciseres, hvordan anonymitetskravet spiller sammen med aktindsigtsreglerne i forvaltningsloven.

Socialpædagogerne ønsker, at anonymiteten ændres, så oplysningen om, at socialtilsynet har modtaget en henvendelse og hvad henvendelsen går ud på, altid videregives til tilbuddet.

Danske Regioner bemærker, at det bør præciseres, hvad der menes med helt eller delvist samtykke.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at det følger af den almindelige forvaltningsretlige vejledningsforpligtelse, at et samtykke skal være informeret og kunne dokumenteres. Dette vil blive uddybet yderligere i lovforslagets specielle bemærkninger.

For så vidt angår præciseringen af helt eller delvist samtykke, henvises til de specielle bemærkninger til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at "... personer, som har henvendt sig socialtilsynet om et bekymrende forhold i tilbuddet, over for socialtilsynet kan give samtykke til, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser, at socialtilsynet har modtaget henvendelsen. Vedkommende kan også samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser navnet på den, der har rettet henvendelse. Endelig kan vedkommende helt eller delvis samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre videregiver henvendelsens indhold. Samtykket til videregivelse af henvendelsens indhold kan begrænses til bestemte oplysninger eller til videregivelse til bestemte adressater."

Det vil blive præciseret yderligere, at den person, som har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om et bekymrende forhold i tilbuddet, kan give samtykke til, at socialtilsynet kan oplyse vedkommendes navn og/eller indholdet af henvendelsen over for tilbuddet eller andre i den udstrækning, vedkommende finder passende.

For så vidt angår et krav om underskrift fra borgeren, bemærkes det, at det følger af lovforslagets bemærkninger, at socialtilsynene, hvis de finder det formålstjenligt, kan udarbejde en blanket m.v., der orienterer om konsekvenserne ved samtykke. Det er dog Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at et løbende krav om underskrift og den dertilhørende bureaukratisering vil afholde nogle personer fra at henvende sig til socialtilsynene om bekymrende forhold. Det er endvidere Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at et samtykke skal være dokumenterbart, men at dette kan håndteres på mange måder, herunder også et telefonnotat.

Det bemærkes endvidere, at whistleblowerordningen hidtil har indeholdt et absolut anonymitetskrav, hvilket også har været gældende i sager om aktindsigt efter forvaltningsloven. I det omfang en person har givet samtykke til helt eller delvist at fravige anonymiteten vil det også påvirke vurderingen af spørgsmålet om aktindsigt efter forvaltningsloven, hvilket medfører, at spørgsmålet om aktindsigt skal vurderes efter de almindelige regler i forvaltningsloven. Det bemærkes, at socialtilsynene har pligt til at vejlede om konsekvenserne ved et samtykke, Dette vil præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det vil være i strid med formålet med en whistleblowerordning, hvis socialtilsynet får pligt til at videregive oplysninger til tilbuddet, når de har modtaget en henvendelse om bekymrende forhold.

Formålet med at indføre en whistleblowerordning var, at sikre socialtilsynet det bredest mulige oplysningsgrundlag for varetagelsen af tilsynsopgaven samtidig med, at f.eks. beboere, pårørende og personale skulle kunne henvendes sig til socialtilsynet med oplysninger om bekymrende forhold med sikkerhed for, at oplysninger om henvendelsen ikke blev videregivet til tilbuddet eller andre.

Med forslaget ændres ordningen alene ved, at den person, der henvender sig, kan beslutte, om oplysningerne om henvendelsen må videregives til tilbuddet eller andre.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 16).

2.6. Målrkning og forenkling af det økonomiske tilsyn

KL og Socialtilsynet Hovedstaden er enige i, at budgetskaemaet bør forenkles. **Socialtilsyn Øst** bemærker, at en forenkling af budgetskaemaerne bliver vanskelig. **Dansk Erhverv** er kritisk overfor, at indholdet af budgetskaemaerne ikke er fastlagt.

Danske Regioner bemærker, at det kan være problematisk og vilkårligt, hvis hver enkelt tilsynskonsulent skal foretage en vurdering af, om tilbuddets økonomiske kvalitet er tilstrækkelig.

Dansk Erhverv bemærker, at de ikke ønsker en ændring af det økonomiske tilsyn, da der ikke er sikkerhed for, at tilsynets mulighed for at efterprøve de kommunale priser bevares i tilstrækkelig grad. Dansk Erhverv ønsker ligesom **Selveje Danmark**, at fokus rettes på årsregnskaber i højere grad end budgetter. Dansk Erhverv ønsker, at de offentlige tilbud indsender årsregnskaber på tilbudsniveau. Selveje Danmark bemærker, at den største barriere for et velfungerende samspil mellem de offentlige og ikke-offentlige tilbud, er usikkerhed om prissætningen for offentlige tilbud. Selveje Danmark ønsker, at der igangsættes et arbejde om en takstreform.

LOS og Socialtilsyn Nord bemærker, at de ønsker en præcisering af, hvordan socialtilsynet skal kunne tilsidesætte en eventuel revisionspåtegning. Herudover foreslås det, at det bør overvejes i yderligere omfang at sidestille sociale tilbud med andre virksomheder, så fristen for indsendelse af årsrapporten ændres fra 31. april til 31. maj.

Ankestyrelsen bemærker, at bemyndigelsesbestemmelsen i § 6, stk. 3, bør ændres, da den nuværende ordlyd lægger på til, at der skal opstilles kriterier og indikatorer for hvert af kvalitetstemaerne.

Socialtilsyn Hovedstaden ønsker, at økonomitemaet forbliver i kvalitetsmodellen, og finder det uklart, om socialtilsynet kan træffe afgørelse om påbud og/eller skærpet tilsyn ved lav kvalitet i tilbuddets økonomi.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at *"Forslaget med forenkling af budgetskemaerne medfører ikke en slækkelse af det økonomiske tilsyn, men indebærer, at der påbegyndes et arbejde med at gennemgå de nuværende budgetskemaer og se på, om det er de rigtige oplysninger, der bedes om, og om budgetskemaerne har et omfang, der er hensigtsmæssigt, både for de private og for de offentlige tilbud."*

Det bemærkes således, at det ikke er hensigten at "forsimple" det økonomiske tilsyn, men alene at forenkle budgetskemaerne. Det er alene hensigten at revidere budgetskemaerne således, at det sikres, at det er de rigtige oplysninger, der bedes om, og at budgetskemaerne har et omfang, der er hensigtsmæssigt, både for de private og for de offentlige tilbud.

Tilsynet med tilbuddenes økonomi er i vidt omfang reguleret i bekendtgørelsen om socialtilsyn. Høringssvarene vil indgå i det videre arbejde med revision af bekendtgørelsen på dette punkt. Det bemærkes i den forbindelse, at det med revisionen af det økonomiske tilsyn fremhæves, at socialtilsynet skal tage stilling til, om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt, om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, og at der er gennemsigthed med tilbuddets økonomi. Således er det tilbuddets økonomi som helhed, der er i fokus. Hvis den økonomiske kvalitet i tilbuddet ikke er tilstrækkelig, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om påbud eller skærpet tilsyn, hvis forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det.

På baggrund af høringssvarene foreslås en yderligere ændring af socialtilsynslovens § 18. Det foreslås at tilføje et nyt stykke til bestemmelsen, hvoraf fremgår, at *"Socialtilsynet lægger revisionspåtegningen til grund ved socialtilsynets gennemgang af regnskaberne, med mindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor"*. Det præciseres yderligere i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke grunde der kan forårsage, at socialtilsynet ikke skal lægge revisionspåtegningen til grund.

Det bemærkes endeligt, at bemyndigelsesbestemmelsen i socialtilsynslovens § 6, stk. 3, bliver ændret, så der ikke nødvendigvis skal fastsættes kriterier og indikatorer for alle kvalitetstemaer, som nævnes i socialtilsynslovens § 6, stk. 2. Dermed vil der ikke skulle fastsættes kriterier og indikatorer for vurderingen af tilbuddenes økonomi, når dette efter forslaget tages ud af kvalitetsmodellen.

Høringssvarene giver således anledning til ændringer i lovforslaget samt præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1 nr. 10 og 29).

2.7. Bagatelgrænse for påbud

LOS foreslår, at afgørelser om påbud skal være målbare og klare i formuleringen.

Socialtilsyn Midt mener, at det allerede følger af gældende ret, at der findes en bagatelgrænse. **Danske Regioner, Selveje Danmark og Blå Kors** mener, at ønsket om en bagatelgrænse kræver en yderligere præcisering.

Socialtilsyn Øst bemærker, at socialtilsynet kan komme i situationer, hvor et påbud er nødvendigt i forhold til at indskrænke et tilbuds godkendelse og ikke kun i situationer, hvor godkendelsen kan trækkes helt.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Den foreslåede bestemmelse og i fornødent omfang bemærkningerne hertil vil blive præciseret i overensstemmelse med høringsparternes ønske, således at det kommer til at fremgå af lovteksten til socialtilsynslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., at det kun er forhold af en væsentlig karakter, der kan føre til, at socialtilsynene træffer afgørelse om udstedelse af påbud. Der indsættes derfor et nødvendighedskriterium i bestemmelsen, således at socialtilsynet kun kan træffe afgørelse om påbud, når de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om påbud, har en så alvorlig karakter, så de kan have betydning for tilbuddets fortsatte godkendelse.

Socialtilsynslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., lyder herefter således:

"Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at udstede påbud, når det er nødvendigt for at sikre, at tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse."

De specielle bemærkninger vil endvidere blive præciseret med eksempler på, hvornår forholdene i det enkelte tilbud giver anledning til en afgørelse om påbud, og i hvilke tilfælde det vurderes, at et påbud vil have direkte tilknytning til tilbuddets kvalitet.

Høringssvarene giver således anledning til ændringer i lovforslagets tekst og bemærkninger (§ 1, nr. 14).

2.8. Afgørelse om skærpet tilsyn

KL er enig i, at et tilbud i nogle tilfælde vil opfylde påbud efter eksempelvis to måneder.

Socialtilsyn Hovedstaden, Midt og Syd bemærker, at der i højere grad er behov for at kunne træffe afgørelser for en længere periode end tre måneder.

Socialtilsyn Øst bemærker, at misforholdet mellem takstindtægterne og omkostningerne for skærpet tilsyn vil blive skævvredet med den foreslåede ændring. **Socialtilsyn Hovedstaden** mener, at den 5 % stigning, der foreslås, ikke svarer til det ekstra tidsforbrug, et skærpet tilsyn medfører.

KL anerkender, at den foreslåede ændring vil bidrage til, at takstindtægterne i højere grad vil stemme overens med udgifterne, og peger på, at de øgede takstudgifter med-

fører stigende udgifter for brugerkommunen af de tilbud, der er underlagt skærpet tilsyn.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at skærpet tilsyn er et intensivt indgreb, og at det derfor foreslås at fastholde, at der kan træffes afgørelse om skærpet tilsyn for højst tre måneder. Forslaget indebærer dog også, at socialtilsynet kan træffe en ny afgørelse om skærpet tilsyn, herunder forlængelse heraf, såfremt socialtilsynet foretager en ny vurdering af tilbuddets forhold. Dette vil blive præciseret i lovforslagets bemærkninger.

På baggrund af indgrebets intensitet og det forhold, at socialtilsynene har mulighed for at træffe afgørelse om forlængelse, findes der ikke grundlag til at forlænge varigheden af en afgørelse om skærpet tilsyn.

Skærpet tilsyn med et tilbud er forbundet med betydelige ekstraomkostninger for socialtilsynet. Derfor foreslås det, at tilsynstaksten for det skærpede tilsyn hæves til 10 % af årstaksten for således i højere grad at afspejle de ekstra omkostninger, der er forbundet med det skærpede tilsyn.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 13).

2.9. Opsættende virkning

KL vurderer, at ændringen er hensigtsmæssig, men opfordrer til, at der fastsættes en frist for Ankestyrelsens sagsbehandlingstid i de omfattede sager.

LOS og Danske Regioner mener, at alle socialtilsynets afgørelser som udgangspunkt bør tillægges opsættende virkning. **Selveje Danmark** anbefaler, at alle klager over påbud, der ikke relaterer sig til kvaliteten af det pædagogiske arbejde tillægges opsættende virkning.

Blå Kors mener at, ændringen er en god ide, men bemærker, at der også bør tildeles automatisk opsættende virkning til visse typer af afgørelser om påbud.

FADD mener, at det bør præciseres, i hvilke særlige tilfælde klagen ikke tillægges opsættende virkning. **LOS** mener man bør stille strenge krav til at fravige udgangspunktet om opsættende virkning af hensyn til både borgernes og tilbuddets retssikkerhed, hvorfor formuleringen bør være "helt særlige forhold".

Socialtilsyn Midt mener, at der ikke er behov for en ændring, da socialtilsynet i dag kun træffer afgørelse om ophør, hvis det er absolut nødvendigt.

Socialtilsyn Øst bemærker, at det er problematisk, at kommunerne stadig kan visiterer til et tilbud, hvis afgørelse er underlagt opsættende virkning. **Socialtilsyn Hovedstaden** finder ændringen relevant, men bemærker, at socialtilsynet er bekymret for, at kommunerne stadig visiterer borgere til tilbuddet i den tid, det tager for Ankestyrelsen at afgøre sagen.

LOS bemærker, at afgørelsen ikke bør offentliggøres, da det kan have betydning for tilbuddene.

Ankestyrelsen bemærker, at det kan virke u hensigtsmæssigt, at socialtilsynet med den foreslåede ordning kan træffe afgørelse om, at afgørelsen om ophør af godkendelse skal iværksættes straks.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at den foreslåede regel om opsættende virkning indebærer, at tilbuddet kan fortsætte sin virksomhed, indtil Ankestyrelsen træffer afgørelse i sagen, med mindre socialtilsynet eller Ankestyrelsen vurderer, at der er konkret grund til, at det ikke skal være tilfældet.

Da både Ankestyrelsen og socialtilsynet kan vurdere, om der er særlige tilfælde, der gør sig gældende, således at klagen over afgørelsen ikke skal tillægges opsættende virkning, findes det ikke nødvendigt at fastsætte sagsbehandlingstid for behandlingen af sagen i Ankestyrelsen.

Den foreslåede ordning indebærer, at afgørelsen om ophør af godkendelse af et tilbud først får retsvirkning fra det tidspunkt, klagefristen udløber. Det er afgørende, at socialtilsynet i særlige tilfælde har mulighed for at iværksætte retsvirkningen af afgørelsen samtidig med, at socialtilsynet også træffer afgørelse om ophør, da der kan være forhold i tilbuddet, der gør det nødvendigt, at tilbuddet godkendelse ophører straks. Det bemærkes i den forbindelse, at det alene er i helt særlige tilfælde, at en klage over afgørelse om ophør ikke skal tillægges opsættende virkning.

På baggrund af de afgivne hørings svar vil lovforslagets almindelige og specielle bemærkninger blive præciseret, således at det fremgår mere tydeligt, hvad retsvirkningen af opsættende virkning er. Det tydeliggøres, at opsættende virkning medfører, at tilbuddet kan fortsætte sin virksomhed, således at de tilknyttede borgere ikke skal revisiteres til et nyt tilbud, og at kommunerne fortsat kan visiterer nye borgere til tilbuddet, indtil Ankestyrelsen har truffet endelig afgørelse. Bemærkningerne vil ligeledes blive suppleret med eksempler til illustration.

Det følger endvidere af lovforslagets bemærkninger, at socialtilsynet skal registrere på Tilbudsportalen, hvis et driftsorienteret tilsyn har ført til en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, uanset at socialtilsynets afgørelse er indbragt for Ankestyrelsen og har opsættende virkning. Det er således hensigten, at tilbuddet fortsat skal indgå i den kommunale forsyning og figurere på Tilbudsportalen.

Det bemærkes i den forbindelse, at formålet med Tilbudsportalen blandt andet er at styrke kommunernes grundlag for valg af effektive tilbud til den enkelte borger. Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det Der vil blive foretaget de nødvendige tekniske ændringer, så det vil fremgå af Tilbudsportalen, at socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelse og om klagen over denne er tillagt opsættende virkning. De visiterende kommuner får på den måde oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets afgørelse. Ved nyvisitation kan de visiterende kommuner derfor tage højde for dette forhold.

For så vidt angår det forhold, at den opsættende virkning kun tillægges automatisk ved afgørelser om ophør, bemærkes det, at en afgørelse om ophør er af helt særlig og indgribende karakter. Hertil kommer, at en afgørelse om påbud ikke får retsvirkning før fristen for påbuddet er udløbet eller at påbuddet er opfyldt, hvorfor der ikke er grundlag for at tillægge en sådan afgørelse opsættende virkning.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 30).

2.10. Socialtilsynets reaktionsmuligheder

LOS og Danske Regioner bemærker, at socialtilsynene bør være forpligtede til at sende en kopi til tilbuddet, hvis socialtilsynet orienterer den visiterende eller anbringende kommune om uhensigtsmæssige forhold, der relaterer sig til de visiterende kommuners opgaver i forhold til de enkelte borgere i tilbuddet.

Børnerådet er positive over for præciseringen, men nævner, ligesom **Danske Seniorer og Socialpædagogerne**, at socialtilsynets mulighed for at orientere de visiterende kommuner bør være en lovgiven pligt.

KL bemærker, at der ikke er tale om en præcisering, men mener, at der er tale om en udvidelse af socialtilsynets opgaver, som vil medføre et betydeligt ressourcetræk, og at forslaget medfører en opgaveglidning. **KL** anbefaler, at den foreslåede bestemmelse udgår.

DH og SIND bemærker, at socialtilsynet skal kunne pålægge den visiterende kommune at fremsende en handleplan til tilbud og pålægge den visiterende kommune at udføre personrettet tilsyn. Dette skal registreres af socialtilsynet.

Børn & Familier ser med stor tilfredshed på den foreslåede præcisering.

Datatilsynet bemærker, at det bør præciseres, om den foreslåede § 10, stk. 3, er en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3. Det anbefales endvidere at bruge den mere præcise betegnelse "følsomme personoplysninger" fremfor "personfølsomme oplysninger".

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af forslagens bemærkninger, at præciseringen dels har til formål at synliggøre, at socialtilsynet har mulighed for at orientere den visiterende kommune, dels at tydeliggøre, at socialtilsynet alene har mulighed for at orientere den visiterende kommune, og at der f.eks. ikke kan træffes afgørelse om påbud i forhold til kommunerne. Det bemærkes i den forbindelse, at muligheden for at orientere den visiterende kommune vedrører uhensigtsmæssige forhold, der relaterer sig til de visiterende kommuners opgaver i forhold til de enkelte borgere i tilbuddet. Forholdene vedrører således ikke det enkelte tilbud, hvorfor der ikke findes anledning til som foreslået af LOS og DR, at fastsætte en bestemmelse om adgang til at orientere tilbuddet.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret, og at socialtilsynene allerede efter gældende regler har en vis mulighed for at orientere den visiterende kommune om uhensigtsmæssige forhold, der relaterer sig til den visiterende kommunes opgaver i forhold til den enkelte borger i tilbuddet. Det følger således af forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, at oplysningerne kan videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at "*Oplysninger omfattet af bestemmelsen vil kunne videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe. Bestemmelsen indebærer på den baggrund, at der ikke mellem forskellige forvaltningsmyndigheder kan finde videregivelse af fortrolige oplysninger sted, medmindre der er et sagligt behov herfor.*"

Der indføres således ikke med forslaget en pligt for socialtilsynene til at orientere kommunerne, lige som socialtilsynene ikke får pligt til at føre tilsyn med, om den visiterende kommune har opfyldt sine opgaver i forhold til borgeren,

Forslaget indebærer således ikke en udvidelse af socialtilsynets opgaver.

Det bemærkes endvidere, at videregivelsen af oplysninger fra socialtilsynet til den visiterende kommune ikke kan ske i overensstemmelse med persondatalovens § 8, stk. 3, hvilket vil blive uddybet i bemærkningerne til forslaget. Det vil også blive uddybet i bemærkningerne til forslaget, at forslaget indebærer en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, og hvad begrundelsen er for en sådan fravigelse. Ligeledes vil den mere præcise betegnelse "følsomme personoplysninger" erstatte "personfølsomme oplysninger" i gennem lovforslaget.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§, 1, nr. 15).

2.11. Socialstyrelsens auditfunktions rolle og kompetencer

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at det er til gavn for alle socialtilsyn, at Socialstyrelsen sideløbende er med til at evaluere og udvikle socialtilsynene, således at de fem socialtilsyn på tværs har en ensartet praksis.

Socialtilsyn Syd er ligeledes positive over for, at det præciseres, at Socialstyrelsens vejledningsopgave består i at bidrage til, at socialtilsynene arbejder på grundlag af den aktuelt bedste viden. Socialtilsyn Syd bemærker dog, at der ikke med lovforslaget er skabt den fornødne klarhed over hvilke persondataretlige udfordringer, der kan være ved Socialstyrelsens deltagelse i tilsynsbesøg, herunder indhentelse af samtykke fra beboerne.

Dansk Erhverv og Ældresagen er positive over for, at Socialstyrelsens rolle bliver præciseret og styrket.

Datatilsynet noterer sig, at videregivelse af oplysninger til Socialstyrelsen skal ske med samtykke, medmindre oplysningerne anonymiseres.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er forudsat, at socialtilsynet enten indhenter samtykke fra involverede borgere til, at Socialstyrelsen bliver bekendt med personfølsomme oplysninger, eller at skriftligt materiale anonymiseres. Dette er gældende både i forbindelse med tilsynsbesøg og auditforløb. Der findes derfor ikke at være anledning til at præcisere de persondataretlige udfordringer yderligere.

Høringssvarene giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.12. Øvrige bemærkninger

2.12.1. Socialtilsynets undervisnings- og konsulentydelse mv.

FADD anfører, at der er behov for en præcisering af, hvilken virksomhed socialtilsynet må have.

Dansk Erhverv bemærker, at det ikke er en offentlig opgave at udbyde tilkøbsydelse i form af konsulentydelse eller undervisning. Det vil medføre konkurrenceforvridende adfærd. Dansk Erhverv anfører ligeledes, at det kan medføre risiko for inhabilitet og interessekonflikt, hvis samme enhed driver tilsyn og sælger tilkøbsydelse. **Selveje Danmark** anbefaler, at socialtilsynets adgang til at drive konsulentvirksomhed fjernes.

Dansk Erhverv bemærker, at det efter deres opfattelse ikke blot er en sproglig ændring men en indholdsmæssig, der bevirker, at socialtilsynet kan drive indtægtsdækket virksomhed.

LOS bemærker, at foreningen ønsker, at der udarbejdes retningslinjer for, hvilke ydelser socialtilsynet kan påtage sig.

Ankestyrelsen ønsker, at det præciseres om, og i givet fald i hvilket omfang, socialtilsynet må udføre opgaver for den kommune, socialtilsynet er beliggende i.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det er vigtigt for vidensdelingen og opbygningen af faglige kompetencer på området, at socialtilsynet kan tilbyde undervisning og konsulentydelse til tilbuddene, som tager

udgangspunkt i den viden og erfaring, socialtilsynene har opnået via deres tilsynspraksis.

Lovforslagets bemærkninger præciseres således, at det fremgår, at socialtilsynets undervisnings- og konsulentvirksomhed i overensstemmelse med, hvad der gælder i dag, skal være i umiddelbar tilknytning til socialtilsynets tilsynsopgaver og virke. Således vil det i lovforslagets specielle bemærkninger blive præciseret og eksemplificeret, hvilke undervisnings- og konsulentydelse socialtilsynet kan udføre. Dermed understreges, at der er tale om en præcisering af gældende ret.

For så vidt angår socialtilsynets adgang til at udføre opgaver for den kommune, hvor socialtilsynet er beliggende, bemærkes det, at det følger af socialtilsynslovens § 3, stk. 1, nr. 1, at socialtilsynet kan udbyde konsulentbistand mv. og af § 3, stk. 1, nr. 2, at de kan udføre opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4. Det følger af § 3, stk. 2, at socialtilsynet efter anmodning fra den anbringende kommune skal oplyse, hvilke plejefamilier, der er egnet til at imødekomme de behov, som den anbringende kommune konkret vurderer, at et barn eller en ung har.

For så vidt angår konsulentbistand mv., fremgår det af § 3, stk. 1, nr. 1, at det kan tilbydes til "en kommune, en region eller et tilbud". Der er således intet til hinder for, at socialtilsynet tilbyder konsulentbistand til den kommune, hvori socialtilsynet er beliggende.

For så vidt angår udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4 i lov om social service, følger det af bemærkningerne til § 3, stk. 1, nr. 2, at "kommunalbestyrelserne skal have mulighed for at delegere deres kompetence til at føre driftsorienteret tilsyn efter servicelovens § 148 a til det socialtilsyn, der varetager socialtilsynet i kommunen". Det indebærer således, at socialtilsynet ikke kan modtage delegationen efter § 148 a fra den kommune, hvori socialtilsynet er beliggende, men kun fra de kommuner, hvor de varetager tilsynsopgaven efter socialtilsynsloven § 2.

For så vidt angår opgaverne efter § 3, stk. 2, er der ingen begrænsninger.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger (§ 1, nr. 1).

2.12.2. Socialtilsynets afgørelser om godkendelse

Socialtilsyn Øst bemærker, at den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 1, nr. 4, 2. led, er tvetydig, idet godkendelsen af tilbud ændres fra at ske "på baggrund af en vurdering af, om" til at ske "såfremt" tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18. Tilsynet fremhæver, at ændringen forstås således, at socialtilsynene ikke kan godkende et tilbud, medmindre dette opfylder hver enkelt betingelse i §§ 6 og 12-18.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at socialtilsynet træffer afgørelse om godkendelse af tilbud på baggrund af en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse efter socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18.

Bemærkningerne giver derfor anledning til at præcisere, at det er en betingelse for godkendelse, at tilbuddet opfylder de betingelser, der er opstillet i lovens §§ 6 og 12-18. Hvis et tilbud ikke opfylder en af de nævnte betingelser i de nævnte bestemmelser, kan tilbuddet ikke godkendes.

Dette gøres ved at fjerne "samlet set" fra bestemmelsen i § 5, stk. 1, og præcisere ovennævnte forhold i bemærkningerne. Derved sættes der fokus på, at tilbuddet skal opfylde alle betingelserne for godkendelse.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets tekst samt bemærkninger (§ 1, nr. 4).

2.12.3. "Sundhed og trivsel" som nyt tema.

FADD bemærker, at det er svært at måle på sundhed og trivsel.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Dette forhold bliver behandlet yderligere i arbejdet med revision af socialtilsynsbekendtgørelsen og kvalitetsmodellen.

Formålet med sundhed og trivsel som et selvstændigt tema, er at sætte fokus på netop disse elementer af tilbuddenes kvalitet, og at temaet bør fremstå selvstændigt og ikke bør være en del af et af de øvrige kvalitetstemaer. Dette kan metodemæssigt give en større klarhed i vurderingen af tilbuddenes kvalitet.

2.12.4. Tilbuddenes oplysningspligt

LOS anfører, at bestemmelsen er uklar og ønsker, at det præciseres, hvilke væsentlige oplysninger der er tale om.

Socialtilsyn Syd bemærker, at socialtilsynet ønsker oplysningspligten udvidet, så tilbud af egen drift skal give socialtilsynet oplysninger af væsentlig betydning for tilbuddets generelle kvalitet.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Bestemmelsens specielle bemærkninger præciseres i overensstemmelse med høringssparternes ønske om en præcisering af, hvilke oplysninger der er tale om.

Det bemærkes, at ændring i de forhold, der lå til grund for godkendelsen, i vidt omfang også vil have betydning for tilbuddets generelle kvalitet.

Høringssvarene giver således anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger.

2.12.5. Tilbuddenes budgetter

LOS mener, at ændringen af datoen for indsendelse af budgetter er u hensigtsmæssig, da en del kommuner gerne vil se godkendt budgetter fra tilbud allerede ved årsskiftet. Dette vil socialtilsynene ikke kunne nå.

Herudover bemærker **LOS**, at der vil skulle foretages en række ændringer af socialtilsynsbekendtgørelsen på baggrund af den foreslåede lovændring.

Socialtilsyn Nord, Øst, Hovedstaden og Midt nævner, at godkendelse ikke kan nås til 1. januar 2016. Midt og Hovedstaden foreslår en differenceret ordning, hvor de private tilbud skal indsende den 1. oktober og de offentlige den 1. november 2016.

Danske Regioner bemærker, at fristen ønskes rykket til 1. december, hvor **KL** bemærker, at det er hensigtsmæssigt at rykke fristen til 1. november.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at fristen for indlevering af budgetter har vist sig at være en udfordring for især de offentlige tilbud, da fristen udløber samtidig

med, eller tidligere end, fristen for vedtagelsen af kommunens eller regionens samlede budget. Den foreslåede ændring skulle imødekomme denne udfordring.

Det fremgår dog af de anførte høringssvar, at den foreslåede ændring af fristen for indsendelse af budgetter gør det vanskeligere for socialtilsynene at nå at få budgetterne godkendt til den 1. januar, hvilket skaber problemer for socialtilsynene og tilbudene.

De modtagne bemærkninger til den foreslåede ændring, hvorved fristen for indsendelse af tilbuddenes budgetter til godkendelse rykkes fra 1. oktober til 1. november, giver anledning til, at fristen i stedet gøres differentieret. Således foreslås det, at fristen for indsendelse af budgetter bliver 1. oktober for private tilbud og 15. november for kommunale og regionale tilbud. Årsagen er, at det i høringssvarene er bemærket, at socialtilsynene ikke kan nå at godkende alle budgetter til den 1. januar, såfremt fristen for alle tilbud bliver den 1. november, og at det for nogle eller alle offentlige tilbud vil blive svært at nå indsendelse inden den 1. november grundet den lovfastede frist for kommuners og regioners vedtagelse af kommende års budgetter. Den differentierede frist vil betyde, at socialtilsynet får mulighed for at godkende alle budgetterne inden 1. januar.

Det foreslås derfor yderligere, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om frister for socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes budgetter og undtagelserne herfra. Det er hensigten, at det herved sikres, at de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet, i højere grad end i dag kan få et godkendt budget at disponere ud fra den 1. januar. Ved fastsættelsen af reglerne vil der blive foretaget en afvejning af dels tilbuddenes behov for at disponere ud fra et godkendt budget den 1. januar dels hensynet til, i hvilket omfang en sådan frist realistisk kan fastsættes for socialtilsynene.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring alene vil fremgå af de almindelige bemærkninger i lovforslaget og vil blive behandlet i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Høringssvarene giver således anledning til ændringer i lovforslagets tekst og bemærkninger (§ 1, nr. 27).

2.12.6. Fastsættelse af sagsbehandlingstid og koordinering mellem de fem socialtilsyn

Selveje Danmark foreslår, at der opstilles krav for sagsbehandlingstid i socialtilsynet. Herudover anbefaler Selveje Danmark, ligesom **Blå Kors**, at der opnås en bedre koordinering mellem de fem socialtilsyn. Selveje Danmark anbefaler, at der etableres grupper i regi af Socialstyrelsen, der ensarter praksis.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det bemærkes, at der allerede arbejdes på koordinering mellem socialtilsynene, og Socialstyrelsen har fokus på ensretning af praksis i tilsynene.

Socialtilsynene skal behandle alle sager så hurtigt som muligt og kan selv fastsætte frister for sagsbehandlingstid og beslutte at hastebehandle visse sager. En lovbestemt sagsbehandlingstid i socialtilsynet vil ikke være hensigtsmæssig, da socialtilsynets sager er af forskelligartet karakter, og et tidskrav kan risikere at medføre, at ingen sager behandles hurtigere, heller ikke "små" sager.

Høringssvarene giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.12.7. Parter i socialtilsynssager

Ankestyrelsen bemærker i sit høringssvar, at der kan være andre end de myndigheder og tilbud, der er adressater for socialtilsynets afgørelse, der kan være parter i sagen.

Ankestyrelsen er derfor ikke umiddelbart enig i forudsætningen om, at det som hidtil kun er de myndigheder og tilbud, der er adressater for socialtilsynets afgørelse, der har den fornødne direkte, væsentlige og individuelle interesse.

Herudover foreslår Ankestyrelsen, at det tydeliggøres, om socialtilsynslovens § 19, indeholder en begrænsning af klageadgangen.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af socialtilsynslovens § 19, at kun tilbud eller myndigheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan klage over socialtilsynets afgørelser.

Bestemmelsen svarer til retssikkerhedslovens § 60, stk. 2, hvorefter det – bortset fra afgørelser om konkurrenceforvridning – kun er den person, som afgørelsen vedrører, der kan klage over afgørelsen.

Efter Social – og Indenrigsministeriets opfattelse må det være det tilbud eller den myndighed, som socialtilsynets afgørelse vedrører, der må tage stilling til, om en afgørelse må påklages.

Ankestyrelsens høringssvar giver derfor på dette punkt ikke anledning til at ændre lovforslaget.

2.12.8. Koncernnote

Advokaterne Foldschack og Forchhammer bemærker, at det er vigtigt, at det kommer til at fremgå tydeligt af vejledning om socialtilsyn, hvad koncernnoten præcist skal indeholde.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 26, at det med den foreslåede bestemmelse præciseres, at tilbuddene skal udarbejde en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå.

Formålet med koncernnoten er således at sikre gennemsigtighed i koncernenes økonomiske dispositioner mellem eksempelvis moder- og datterselskab, og ikke indsigt i et eventuelt moderselskabs budgetmæssige poster. Socialtilsynet skal således kunne have indblik i det sociale tilbuds budget, og hvilke pengestrømme der bevæger sig mellem det sociale tilbud og andre dele af koncernen.

Vejledning om socialtilsyn vil blive opdateret med de ændringer og præciseringer, der følger af lovforslaget, herunder præciseringen af socialtilsynslovens § 16, stk. 2, 2. pkt.

Advokaterne Foldschack og Forchhammers høringssvar giver derfor ikke anledning til at ændre lovforslaget.